

Renata Birska

Mgr Lucyna SMYK (ur. 1938) Lublin – AM

Forum Bibliotek Medycznych 6/1 (11), 521-525

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Mgr Lucyna SMYK (ur. 1938) bibliotekoznawca, bibliograf, nauczyciel akademicki, starszy kustosz dyplomowany, dyrektor Biblioteki Głównej Akademii Medycznej im. Feliksa Skubiszewskiego w Lublinie.

Urodziła się 11 kwietnia 1938 roku we Lwowie, w rodzinie Antoniego Gąska i Marii. Mężatka. Ma dwoje dzieci: córkę i syna. W 1945 roku wraz z rodziną została wysiedlona z rodzinnego miasta na teren Ziemi Odzyskanych. Po kilkutygodniowym pobycie w Katowicach, rodzina zamieszkała w Bytomiu. W tym mieście ukończyła 7-letnią szkołę podstawową, następnie kontynuowała naukę w Liceum Ogólnokształcącym. Na początku dziesiątej klasy (numeracja klas była wówczas kontynuacją szkoły podstawowej), zmieniła szkołę na Liceum Pedagogiczne w Gliwicach, gdzie po roku nauki zdała „małą maturę”. Oparła się wówczas pokusie rozpoczęcia pracy w szkole podstawowej i szybkiego usamodzielnienia się. Zamiast tego wyjechała do Wrocławia, gdzie kontynuowała naukę w liceum ogólnokształcącym, w którym zdała maturę w 1955 roku. Nie dostawszy się na filologię polską, podjęła pracę w Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej we Wrocławiu. Pracowała tam od 1 X 1955 do 21 II 1957 roku. Pomimo satysfakcji z bezpośredniego kontaktu z czytelnikami, podjęła decyzję o poszukiwaniu lepiej płatnej pracy i przez ponad rok, od 25 II 1957 do 25 VI 1958 roku pracowała w sklepie spożywczym. Praca ta była jednak ciężka i niewdzięczna, dlatego zrezygnowała z niej, poszukując zajęcia zgodnego z jej pedagogicznym wykształceniem. W Szkole Podstawowej nr 43 we Wrocławiu pracowała w charakterze bibliotekarki od 1 IX 1958 do 31 VIII 1963 roku. W tym czasie ukończyła korespondencyjny kurs bibliotekarski. Kolejnym etapem był wyjazd do Płocka, gdzie po rocznej przerwie pracowała w bibliotekach szkolnych: od 1 IX 1964 do 31 VIII 1966 w Szkole Podstawowej Nr 5, a od 1 IX 1966 do 31 VIII 1969 w Szkole Podstawowej nr 10.

We wrześniu 1969 roku razem z mężem i dwójką dzieci przeniósła się w rodzinne strony męża - do Lublina. Z dniem 1 X podjęła pracę w charakterze bibliotekarki w Szkole Podstawowej nr 36, do której uczęszczały jej dzieci. Pomimo osiągnięć zawodowych i zadowolenia z pracy z dziećmi, po namowach ówczesnego dyrektora, dr Stanisława Kowalczyka, zdecydowała się przejść do Biblioteki Akademii Medycznej w Lublinie. Pracę w Akademii Medycznej rozpoczęła 1 IX 1971 roku. Aby sprostać wysokim wymaganiom biblioteki uczelnianej, podjęła decyzję o uzupełnieniu wykształcenia. Odbyła zaoczne studia bibliotekoznawcze na Uniwersytecie Wrocławskim, które ukończyła w 1977 roku obroną pracy magisterskiej na temat działalności bibliofilskiej dr Stefana Wojciechowskiego, prezesa Lubelskiego Towarzystwa Miłośników Książ-

ki. W Bibliotece Akademii Medycznej, w ramach powierzonych obowiązków służbowych, od podstaw zorganizowała bibliotekę Wydziału Pielęgniarskiego (1971-1976), następnie pracowała w Dziale Opracowania Wydawnictw Zwartych. W latach 1982-1983 prowadziła Wypożyczalnię Międzybiblioteczną, a od 1984 roku pełniła funkcję kierownika Działu Czasopism. W 1982 roku otrzymała awans na stanowisko kustosza. Z dniem 18 III 1991 roku, po odejściu na emeryturę mgr inż. Leokadii Patyrowej, władze Uczelni powierzyły jej obowiązki dyrektora Biblioteki Głównej Akademii Medycznej w Lublinie. Fakt ten zmotywował ją do przystąpienia do egzaminu dla kandydatów na bibliotekarzy dyplomowanych, który zdała 27 IV 1993 roku i z dniem 1 IX została minowana pracownikiem naukowo-dydaktycznym na stanowisku kustosza dyplomowanego. Po kilku latach owocnej pracy, przy bardzo pozytywnej rekomendacji dyrektora Głównej Biblioteki Lekarskiej, prof. Janusza Kapuścika, otrzymała awans na starszego kustosza dyplomowanego.

Jako bardzo szczególny i ważny okres swojego życia wspomina początki „Solidarności”. Była członkiem Komitetu Założycielskiego, a następnie członkiem Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w Akademii Medycznej w Lublinie.

Dzięki jej staraniom o polepszenie warunków lokalowych kierowanej przez nią jednostki, władze Uczelni w 1994 roku zakupiły budynek przy ul. Szkolnej 18, w którym dawniej mieściła się fabryka obuwia. Został on zaadaptowany i wyremontowany na potrzeby Biblioteki Głównej, dobudowano też jedną kondygnację z przeznaczeniem na pomieszczenia służbowe i działalność dydaktyczną uczelnianych zakładów humanistycznych. Oficjalne otwarcie nowej siedziby miało miejsce 27 IX 2000 roku.

Do najważniejszych osiągnięć należy również zaliczyć wieloletnie opracowywanie *Kroniki Akademii Medycznej w Lublinie* i redagowanie bibliografii publikacji pracowników AM, a także osiągnięcia organizacyjne w przełomowym okresie komputeryzacji bibliotek i wdrażania nowych technologii informatycznych. Walczyła o utrzymanie i zakup zbiorów drukowanych, w pełni jednak doceniając wartość i znaczenie najnowszych technologii. Pod jej kierunkiem została stworzona pierwsza sieć komputerowa, złożona z 15 stacji roboczych przeznaczonych dla pracowników oraz kadry naukowej i studentów, a w zasobach bibliotecznych pojawiły się kolejne bazy bibliograficzne. Został zakupiony i wdrożony zintegrowany system biblioteczny Prolib, dzięki któremu nastąpiła automatyzacja opracowania i udostępniania zbiorów. Wyprzedzając zapotrzebowanie na elektroniczne źródła informacji, Biblioteka uczelniana szybko stała się członkiem ogólnopolskich konsorcjów dostarczających pełne teksty czasopism naukowych. Powstała pierwsza strona WWW Biblioteki.

Jako przełożona blisko czterdziestoosobowego zespołu, zawsze dbała o podległych sobie pracowników i ich awanse, motywując do samokształcenia i rozwoju zawodowego, ale też utrzymując dobrą, sprzyjającą efektywnej pracy atmosferę.

Na emeryturę odeszła z dniem 31 VIII 2002 roku. Przez ostatnie lata niezmiennie pozostaje w stałym i bliskim kontakcie ze swoim zespołem.

Spis publikacji

1980

1. Dr Stefan Wojciechowski – naukowiec, bibliofil, społecznik. *Rocz. Bibl.* 1980 R. 24 z. 1 s. 497-507

1982

2. Kronika Akademii Medycznej w Lublinie za rok akademicki 1980-1981/ pod red. Zofii Jasińskiej. Wykaz publikacji Lublin 1982, Akad. Med., ss. 151

Współaut.: Teresa Adach, Alicja Jabłońska, Maria Teresa Kloda, Wiesława L. Komorowska, Krystyna Małysiak, Leokadia Patyra, Teresa Piaseczyńska, Jadwiga Rygiel, ...

3. Wykaz publikacji [pracowników AM w Lublinie za rok 1981]. *Kronika Cz. 2/red. Zofia Jasińska. W: Kronika Akademii Medycznej w Lublinie za rok akademicki 1980-198.* Lublin 1982 s. 85-151

Współaut.: Teresa Adach, Alicja Jabłońska, Maria Teresa Kloda, Wiesława L. Komorowska, Krystyna Małysiak, Leokadia Patyra, Teresa Piaseczyńska, Jadwiga Rygiel, ...

1983

4. Wykaz publikacji [pracowników AM w Lublinie za rok 1983]. *Kronika Cz. 2/red. Zofia Jasińska... W: Kronika Akademii Medycznej w Lublinie za rok akademicki 1982-1983.* Lublin 1984 s. 73-138

Współaut.: Teresa Adach, Barbara Górecka, Alicja Jabłońska, Gerarda Jodkowska, Maria Teresa Kloda, Wiesława L. Komorowska, Teresa Piaseczyńska, Leokadia Patyra, Jadwiga Rygiel, ...

1985

5. Wykaz publikacji [pracowników AM w Lublinie za rok 1984]. *Kronika Cz. 2/red. Wiesława L. Komorowska. W: Kronika Akademii Medycznej w Lublinie za rok akademicki 1983-1984.* Lublin 1985 s. 83-157

Współaut.: Teresa Adach, Alina Godlewska, Gerarda Jodkowska, Maria Teresa Kloda, Teresa Piaseczyńska, Jadwiga Rygiel, ...

1986

6. Wykaz publikacji [pracowników AM w Lu-

blinie za rok 1985]. *Kronika Cz. 2/red. Wiesława L. Komorowska. W: Kronika Akademii Medycznej w Lublinie za rok akademicki 1984-1985.* Lublin 1986 s. 101-176

Współaut.: Alina Godlewska, Teresa Piaseczyńska, ...

1987

7. Wykaz publikacji [pracowników AM w Lublinie za rok 1986]. *Kronika Cz. 2/red. Wiesława L. Komorowska. W: Kronika Akademii Medycznej w Lublinie za rok akademicki 1985-1986.* Lublin 1987 s. 105-196

Współaut.: Ewa Busse-Turczyńska, Maria Teresa Kloda, Bartłomiej Ogrodniczuk, ...

1988

8. Katalog zagranicznych czasopism i wydawnictw ciągłych otrzymywanych w latach 1984-87. Lublin: Akad. Med., 1988. - 60 s.

1994

9. Biblioteka Główna Akademii Medycznej. *Biul. Inf. Lub. Tow. Nauk.* 1994 nr 10/11 s. 5

Chyląc czoła. [Wspomnienie pośmiertne o dr Stanisławie Kowalczyku]. *Alma Mater* 1994 R. 4 nr 2/3 s. 27

10. *Kronika Cz.1. [Oprac.] ... W: Kronika Akademii Medycznej w Lublinie za rok akademicki 1991/1992* Lublin 1994 s. 7-63

11. Necrologie. [Wspomnienie pośmiertne o dr Stanisławie Kowalczyku]. *Ann. UMCS Sect. D* 1994 Vol. 49 s. VII-IX

12. Wykaz publikacji [pracowników AM w Lublinie za rok 1991]. *Kronika Cz. 2/red. Teresa Adach. W: Kronika Akademii Medycznej w Lublinie za rok akademicki 1990-1991.* Lublin 1994 s. 62-127

Współaut.: Renata Birska, Ewa Busse-Turczyńska, Ewa Malicka, ...

13. Wykaz publikacji [pracowników AM w Lublinie za rok 1992]. *Kronika Cz. 2/red. ... W: Kronika Akademii Medycznej w Lublinie za rok akademicki 1991-1992*. Lublin 1994 s. 66-234

Współaut.: Renata Buksińska-Birska, Ewa Busse-Turczyńska, Gerarda Jodkowska, Renata Lucjan

1995

14. Dr Stanisław Kowalczyk (1898-1994) *Biul. GBL* 1995 R. 41 nr 35 s. 109-111

1996

15. Bibliografia publikacji pracowników AM w Lublinie za rok 1993. *Kronika Cz. 2/red. ... W: Kronika Akademii Medycznej w Lublinie za rok akademicki 1992/1993*. Lublin 1996 s. 76-289

Współaut.: Ewa Busse-Turczyńska, Gerarda Jodkowska, Danuta Kowalska, Ewa Malicka, Małgorzata Zajac

16. *Kronika Cz. 1. W: Kronika Akademii Medycznej w Lublinie za rok akademicki 1992/1993*. Lublin 1996 s. 9-73

1997

17. Bibliografia publikacji pracowników AM w Lublinie za rok 1994. *Kronika Cz. 2/red. ... W: Kronika Akademii Medycznej w Lublinie za rok akademicki 1993/1994*. Lublin 1997 s. 84-280

Współaut.: Renata Birska, Ewa Busse-Turczyńska, Gerarda Jodkowska, Danuta Kowalska, Ewa Malicka.

18. Biblioteka Główna Akademii Medycznej w Lublinie. *Informator/red., Małgorzata Zajac, Henryk Lipniacki*. Lublin: Akad. Med. 1996

19. Rozwój systemu informacyjnego Biblioteki AM w Lublinie a potrzeby informacyjne użytkowników. *W: Materiały z konferencji Biblioteki medyczne wobec problemów informacji elektronicznej. Poznań 20-21 listopada 1997* Poznań 1997 s. 58-64, bibliogr.

Współaut.: ..., Ewa Busse-Turczyńska

20. Zjazd Bibliotekarzy Resortu Zdrowia w Nałęczowie. *Alma Mater* 1997 R. 7 nr 3 s. 64-66

1998

21. Bibliografia publikacji pracowników AM w Lublinie za rok 1995 [Kronika cz. 2]/red. *W: Kronika Akademii Medycznej w Lublinie za rok akademicki 1994/1995*. Lublin 1998 s. 99-300

Współaut.: Renata Birska, Ewa Busse-Turczyńska, Aleksandra Piekniarska, Anastazja Śniechowska, Małgorzata Zajac

22. *Kronika Cz. 1 [Oprac.] ... W: Kronika Akademii Medycznej w Lublinie za rok akademicki 1994/1995*. Lublin 1998 s. 9-95

23. XIII Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych. *Biul. GBL* 1998 nr 357 s. 127-128

2000

24. Bibliografia publikacji pracowników AM w Lublinie za rok 1996 [Kronika cz. 2] /red. *W: Kronika Akademii Medycznej w Lublinie za rok akademicki 1995-1996*. Lublin 2000 s. 89-336

Współaut.: Renata Birska, Ewa Busse-Turczyńska, Barbara Górecka, Małgorzata Zajac

25. Biblioteka Główna AM ma nową siedzibę. Renata Birska. *Alma Mater* 2000 R. 10 nr 3 s. 18-23

Współaut.: ..., Renata Birska

26. *Kronika Cz. 1. W: Kronika Akademii Medycznej w Lublinie za rok akademicki 1995-1996* Lublin 2000 s. 3-88

27. Zielone światło dla Biblioteki Akademii Medycznej w Lublinie. *Biul. GBL* 2000 R. 46 nr 362 s. 75-83

2001

28. Bibliografia publikacji pracowników AM w Lublinie za rok 1997. *Kronika Cz. 2/red. ... W: Kronika Akademii Medycznej w Lublinie za rok akademicki 1996-1997* Lublin 2001 s. 97-421

Współaut.: Renata Birska, Ewa Busse-Turczyńska, Barbara Górecka, Małgorzata Zajac

29. Bibliografia publikacji pracowników AM w Lublinie za rok 1998. *Kronika Cz. 2/red. ... W: Kronika Akademii Medycznej w Lublinie za rok akademicki 1997-1998*. Lublin 2001 s. 97-456

Współaut.: Renata Birska, Ewa Busse-Turczyńska, Elżbieta Drożdż, Małgorzata Zajac

2002

30. Bibliografia publikacji pracowników Akademii Medycznej w Lublinie za rok 1999/red. *Lublin: Akad. Med. 2002. - 358 s.*

Współaut.: Renata Birska, Ewa Busse-Turczyńska, Elżbieta Drożdż, Małgorzata Zajac

31. Bibliografia publikacji pracowników Akademii Medycznej w Lublinie za rok 2000/red. *Lublin: Akad. Med. 2002. - 300 s.*

Współaut.: Renata Birska, Ewa Busse-Turczyńska, Elżbieta Drożdż, Małgorzata Zajac

2003

32. Bibliografia publikacji pracowników Akademii Medycznej w Lublinie za rok 2001/red. ...,

Lublin: Akad. Med. 2003.- 400 s.

Współaut.: Renata Birska, Ewa Busse-Turczyńska, Elżbieta Drożdż, Barbara Lipniacka, Małgorzata Zajęc

Elżbieta Kraszewska: Emerytowani dyrektorzy i kierownicy bibliotek medycznych. *Forum Bibl. Med.* 2009 R. 2 nr 1 s. 35, portr.; Ryszard Żmuda: „Leksykon biograficzny uczonych” i „Słownik pracowników bibliotek medycznych” na łamach Forum Bibliotek Medycznych. *Forum Bibl. Med.* 2011 R. 4 nr 2 s. 303, 308, 309, 310, 312; Archiwum Uniwersytetu Medycznego w Lublinie – akta osobowe; Materiały i informacje przekazane przez mgr Lucynę Smyk autorce hasła biograficznego.

Renata Birska